Bruno Listopad & Harald van Noordt "S"

Lurijas boek *The Mind Of A Mnemonist* is de inmiddels klassiek geworden patiëntbeschrijving van een man die beschikte over een grenzeloos en bovenmatig ontwikkeld geheugen. Uit het onderzoek van Lurija, die zijn patiënt ruim dertig jaar volgde, blijkt dat een dergelijk geheugen niet altijd een voordeel is. Elke uitdrukking die hij leest of hoort roept een nieuw beeld op, met als gevolg dat hij continu geconfronteerd wordt met een ondoordringbare beeldenchaos zonder betekenis. Een stuurloos mens noemt Lurija hem, die als een personage van Kafka of Beckett symbolisch ontdaan is van het vermogen zin te ontdekken in de wereld. Anno 2001 is de confrontatie met een grenzeloos geheugen gemeengoed geworden. De massamedia en het world wide web leveren informatie in onverwerkbare hoeveelheden. Van Noordt en Listopad maken van *The Mind of a Mnemonist* een multidisciplinaire fabel waarin, geheel in de geest van Lurija, het wetenschappelijke en het romantische elkaar treffen op het snijpunt van feit en fictie. Listopads pure dans wordt gekenmerkt door artistieke integriteit en een verbluffende rijkdom aan bewegingsmateriaal. Door zijn overvolle agenda als choreograaf is hij nog maar zelden als danser te bewonderen. Hoe jammer dit eigenlijk is, zal blijken uit zijn aandeel in *'S'* waarin Bruno Listopad zichzelf choreografeert.

Korzo, do 21, vr 22 en za 23 juni.

UITPOST ZOMER 2001 DH

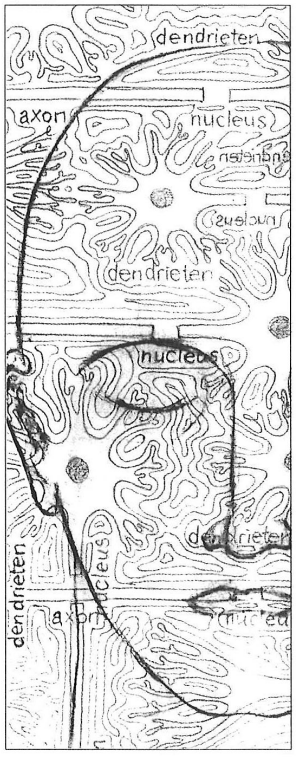

Volkskrant DINSDAG 26 JUNI 2001 / 3V

Op weg door het donkere niets

DANS

S van Bruno Listopad (choreografie), Harald van Noordt (beeld) en Maxim Franke (muziek). 23 juni in het Korzo theater, Den Haag.

Kun je de werking van het geheugen dansen? Bijna tien jaar geleden deed Thom Stuart een poging in de voorstelling *Gray Matter*. In mijn herinnering scandeerde componist Gene Carl teksten door een megafoon, dwarrelden verknipte woorden over het achterdoek en schemerden in Stuarts verhitte motoriek letters door: een i, een j.

De optelsom leverde een fascinerende interpretatie op van het boek *The mind of a mnemonist* (*Een teveel aan geheugen*) van de Russische neuroloog Alexandr Lurija. Het voelde alsof ook de eigen hersenen overuren maakten om van het spervuur aan informatie een coherent geheel te maken.

Beeldend kunstenaar Harald van Noordt maakte toen het decor en nog steeds is hij gegrepen door artistieke tekstconfiguraties als verbeelding van een grenzeloos geheugen.

Wederom naar het boek van Lurija – over een man S. die alles opslaat in beelden – creëerde hij een helder maar intrigerend beeld van zich continu vermenigvuldigende letters. Deze projectie op doek vormt met een digitale klok het enige decorstuk van de dansvoorsteling *S*. Verder is de ruimte donker.

Op de achtergrond zit choreograaf Bruno Listopad; voor hem schuift zijn IJslandse muze Gunvor Karlsen haar schouders in prachtig vertraagde posities. Ze wordt omringd door zacht vloeiend muzikaal geruis (musicus Maxim Franke).

In zichzelf opgesloten zoeken haar ledematen soms gespannen, soms ontspannen, maar bijna altijd gebogen een weg door het donkere niets. Listopad volgt later, zijn ellebogen klappend over de met een lichtrooster beschenen vloer. Terwijl het beeldscherm volstroomt met woorden, zoekt het tweetal naar houvast, structuur. Maar contact maken ze nauwelijks.

Na de pauze bieden ze een oplossing voor de chaos die het-niet-kunnen-vergeten met zich mee brengt: Karlsen leest een fragment uit *De man die zijn vrouw voor een hoed hield* van Oliver Sacks waarin kleuren en geluiden aanknopingspunten bieden. De klanken worden luider en holler. Op het scherm verschijnt een kleurig bloemetjesbehang. De dans wordt feller en sneller.

Maar in tegenstelling tot *Gray Matter* (1992) blijft in *S* een fascinerend verband tussen dans, beeld, muziek en geheugen uit. Daartoe is de choreografie te monotoon en in zichzelf gekeerd. Listopad kreeg onlangs een prijs omdat hij 'zijn abstract ogende composities een menselijk gezicht weet te geven'. Dat laatste wordt hier node gemist.

Annette Embrechts